

Note 8 - Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern	
31.12.2018	31.12.2019 (mill. kr)		31.12.2019	31.12.2018
113.356	117.970	Brutto utlån	126.277	120.473
697	937	Tapsavsetninger	998	744
112.659	117.033	Utlån til og fordringer på kunder	125.279	119.728
Tilleggsinformasjon				
38.062	39.833	Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt	39.833	38.062
614	608	- herav utlån til ansatte	1.061	1.013
1.782	1.667	Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt	1.667	1.782
48	43	Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner	43	48
888	998	Utlån til ansatte ¹⁾	1.924	1.513

¹⁾ Rentesubsidiering ved utlån til ansatte inngår i rentenetto. Lånerenten til ansatte er 75 prosent av beste boliglånsrente til øvrige kunder.

Utlån og engasjementer fordelt på type

Morbank			Konsern	
31.12.2018	31.12.2019	Utlån og engasjementer fordelt på type (mill. kr)	31.12.2019	31.12.2018
Brutto utlån				
-	-	Leiefinansieringsavtaler (Finansiell lease)	5.849	2.934
13.657	13.222	Kasse-/drifts- og brukskreditter	12.588	13.056
3.761	3.161	Byggelån	3.161	3.761
95.937	101.587	Nedbetalingslån	104.680	100.722
113.356	117.970	Sum brutto utlån	126.277	120.473
Øvrige engasjementer				
4.009	4.538	Finansielle garantier, herav:	4.538	4.009
699	1.064	Betalingsgarantier	1.064	699
1.125	1.108	Kontraktsgarantier	1.108	1.125
1.960	1.172	Lånegarantier	1.172	1.960
85	100	Garantier for skatter	100	85
141	1.093	Annet garantiansvar	1.093	141
918	998	Ubenyttede garantitilsagn	998	918
16.186	16.781	Ubenyttede kreditter	16.796	16.202
1.582	1.597	Innvilgede lånetilsagn	1.692	1.706
40	12	Remburser	12	40
22.736	23.925	Sum øvrige engasjementer	24.036	22.875
136.092	141.895	Sum Totale engasjementer	150.313	143.348

Utlån og engasjementer fordelt på sektor og næring

Morbank (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Lønnstakere o.l	69.711	5.669	75.380	65.475	6.021	71.496
Offentlig forvaltning	2	513	515	44	603	647
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	13.203	943	14.146	12.362	1.453	13.815
Havbruk	833	766	1.599	869	798	1.667
Industri og bergverk	2.212	3.069	5.282	3.438	2.379	5.818
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	3.157	2.707	5.864	2.947	2.951	5.898
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.181	2.379	4.561	2.335	2.136	4.471
Sjøfart og offshore	4.660	3.227	7.887	4.227	2.560	6.787
Eiendomsdrift	13.133	855	13.988	13.324	1.029	14.353
Forretningsmessig tjenesteyting	2.445	874	3.319	2.531	931	3.462
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.542	2.420	6.962	4.145	1.395	5.540
Øvrige sektorer	1.890	503	2.393	1.658	481	2.138
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	117.970	23.925	141.895	113.356	22.736	136.092

Konsern (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Lønnstakere o.l	75.203	5.728	80.932	70.070	6.094	76.163
Offentlig forvaltning	12	513	525	55	603	658
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	13.558	947	14.505	12.686	1.458	14.144
Havbruk	1.132	769	1.901	1.180	803	1.983
Industri og bergverk	2.595	3.073	5.668	3.787	2.385	6.172
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	3.970	2.716	6.686	3.661	2.962	6.623
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.517	2.392	4.908	2.621	2.140	4.761
Sjøfart og offshore	4.660	3.227	7.887	4.227	2.560	6.787
Eiendomsdrift	13.211	856	14.067	13.386	1.030	14.416
Forretningsmessig tjenesteyting	2.146	877	3.023	2.162	943	3.105
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	5.409	2.435	7.844	4.961	1.416	6.377
Øvrige sektorer	1.863	503	2.367	1.679	481	2.160
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	126.277	24.036	150.313	120.473	22.875	143.348

Utlån og øvrige engasjementer fordelt på geografiske områder

Morbank (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	76.405	13.927	90.331	74.312	13.820	88.132
Møre og Romsdal	24.428	8.504	32.932	23.993	7.051	31.044
Sogn og Fjordane	691	40	731	819	209	1.028
Nordland	1.158	40	1.198	984	47	1.031
Oslo	6.686	553	7.240	5.592	759	6.352
Landet for øvrig	8.253	849	9.102	7.148	818	7.966
Utlandet	349	13	362	507	31	538
Sum	117.970	23.925	141.895	113.356	22.736	136.092

Konsern (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	79.487	13.976	93.462	77.102	13.881	90.983
Møre og Romsdal	26.113	8.522	34.635	25.495	7.075	32.570
Sogn og Fjordane	1.159	45	1.204	1.262	216	1.477
Nordland	1.296	42	1.337	1.097	49	1.145
Oslo	6.276	555	6.831	5.151	762	5.913
Landet for øvrig	11.597	884	12.481	9.859	861	10.720
Utlandet	349	13	362	507	31	538
Sum	126.277	24.036	150.313	120.473	22.875	143.348

Brutto utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt

(mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	29.451	1.822	31.274	28.208	1.938	30.145
Møre og Romsdal	5.844	426	6.270	5.790	453	6.244
Sogn og Fjordane	341	14	355	323	14	337
Nordland	179	6	185	157	6	163
Oslo	1.619	56	1.675	1.516	60	1.575
Landet for øvrig	2.352	94	2.446	2.007	88	2.096
Utlandet	45	1	46	60	1	61
Sum	39.833	2.419	42.252	38.062	2.560	40.621

Brutto utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt

(mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	1.081	0	1.081	862	0	862
Møre og Romsdal	60	0	60	158	0	158
Sogn og Fjordane	0	0	0	0	0	0
Nordland	59	0	59	63	0	63
Oslo	419	0	419	650	0	650
Landet for øvrig	48	0	48	50	0	50
Utlandet	0	0	0	0	0	0
Sum	1.667	0	1.667	1.782	0	1.782

Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler

Konsern (mill. kr)	31.12.2019	31.12.2018
Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler		
- Inntil 1 år	129	118
- Mellom 1 og 5 år	2.184	2.070
- Over 5 år	823	827
Sum brutto fordringer	3.135	3.015
Mottatt, ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler	87	81
Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler	3.048	2.934
Netto investeringer i finansielle leieavtaler kan analyseres på følgende måte:		
- Inntil 1 år	121	110
- Mellom 1 og 5 år	2.118	2.009
- Over 5 år	809	815
Sum netto fordringer	3.048	2.934

Utlån og øvrige engasjement fordelt på risikogrupper

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunkt. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for nøkkeltall for risikoklassifisering av kunden. I tillegg benyttes risikoklassen for å klassifisere hver enkelt kunde i en risikogruppe. Se note 11 for inndeling av risikoklasser. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljestyringsystem.

Øvrige engasjement inkluderer rembuser, garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn. Engasjementsoppfølging gjøres ut ifra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprisering av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement.

Banken benytter makrobaserte stresstester for å estimere nedskrivningsbehov knyttet til objektive hendelser som ikke har gitt utslag i porteføljekvalitet på måletidspunktet. Risikogruppe tapsutsatte og/eller misligholdte består av kunder med mislighold over 90 dager og/eller objektive bevis på verdifall som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Se note 2 Regnskapsprinsipper for utfyllende beskrivelse av disse engasjementene.

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Morbank 31.12.19 (mill. kr)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/eller misligholdte		Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko			
Brutto utlån								
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	56.284	8.904	3.536	977	1.230	405	71.336	
Trinn 1	56.284	7.839	1.480	306	200	-	66.109	
Trinn 2	-	1.065	2.056	671	1.030	-	4.822	
Trinn 3	-	-	-	-	-	405	405	
Amortisert kost	20.473	7.922	10.468	1.135	408	1.552	41.957	
Trinn 1	20.448	7.359	7.512	705	102	-	36.126	
Trinn 2	25	563	2.956	430	306	-	4.279	
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.552	1.552	
Virkelig verdi over resultatet	3.940	490	152	49	36	10	4.677	
Sum brutto utlån	80.697	17.316	14.156	2.161	1.674	1.967	117.970	
Øvrige engasjementer	13.232	3.926	4.672	932	157	1.005	23.925	
Trinn 1	13.232	3.244	3.663	807	68	-	21.014	
Trinn 2	-	682	1.009	126	90	-	1.907	
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.005	1.005	
Totale engasjementer	93.929	21.242	18.829	3.093	1.831	2.972	141.895	

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Konsern 31.12.19 (mill. kr)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	56.284	8.904	3.536	977	1.230	405	71.336
Trinn 1	56.284	7.839	1.480	306	200	-	66.109
Trinn 2	-	1.065	2.056	671	1.030	-	4.822
Trinn 3	-	-	-	-	-	405	405
Amortisert kost	19.924	9.363	16.424	1.845	1.003	1.704	50.264
Trinn 1	19.899	8.798	13.136	998	201	-	43.031
Trinn 2	25	565	3.288	848	803	-	5.528
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.704	1.704
Virkelig verdi over resultatet	3.940	490	152	49	36	10	4.677
Sum brutto utlån	80.148	18.757	20.112	2.871	2.269	2.119	126.277
Øvrige engasjementer	13.234	3.941	4.753	940	164	1.005	24.036
Trinn 1	13.234	3.259	3.739	807	68	-	21.106
Trinn 2	-	682	1.014	133	96	-	1.926
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.005	1.005
Totale engasjementer	93.382	22.698	24.864	3.811	2.433	3.124	150.313

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Morbank 31.12.18 (mill. kr)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	50.134	7.035	2.542	598	801	242	61.353
Trinn 1	50.134	6.212	1.051	139	94	-	57.630
Trinn 2	-	823	1.491	459	707	-	3.480
Trinn 3	-	-	-	-	-	242	242
Amortisert kost	22.009	9.228	11.070	2.582	1.347	1.300	47.536
Trinn 1	21.984	8.323	8.074	1.305	141	-	39.828
Trinn 2	25	905	2.996	1.277	1.205	-	6.408
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.300	1.300
Virkelig verdi over resultatet	3.785	468	152	23	39	-	4.467
Sum brutto utlån	75.928	16.731	13.765	3.203	2.186	1.543	113.356
Øvrige engasjementer	11.749	4.445	5.018	540	201	783	22.736
Trinn 1	11.749	3.715	3.305	303	24	-	19.096
Trinn 2	-	729	1.713	237	177	-	2.857
Trinn 3	-	-	-	-	-	783	783
Totale engasjementer	87.677	21.176	18.783	3.743	2.387	2.326	136.092

Konsern 31.12.18 (mill. kr)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	50.134	7.035	2.542	598	801	242	61.353
Trinn 1	50.134	6.212	1.051	139	94	-	57.630
Trinn 2	-	823	1.491	459	707	-	3.480
Trinn 3	-	-	-	-	-	242	242
Amortisert kost	21.662	10.576	16.028	3.191	1.755	1.441	54.653
Trinn 1	21.637	9.668	12.740	1.608	209	-	45.863
Trinn 2	25	908	3.287	1.583	1.546	-	7.349
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.441	1.441
Virkelig verdi over resultatet	3.785	468	152	23	39	-	4.467
Sum brutto utlån	75.581	18.079	18.722	3.812	2.595	1.683	120.473
Øvrige engasjementer	11.754	4.466	5.114	550	208	783	22.875
Trinn 1	11.754	3.737	3.305	303	24	-	19.123
Trinn 2	-	729	1.808	247	184	-	2.969
Trinn 3	-	-	-	-	-	783	783
Totale engasjementer	87.334	22.546	23.836	4.362	2.803	2.466	143.348

Utlån og øvrige engasjement solgt til SpareBank 1 Boligkreditt

Risikogrupper (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement
Laveste risiko	34.808	2.410	37.217	33.532	2.551	36.083
Lav risiko	3.457	7	3.464	3.175	6	3.181
Middels risiko	1.075	1	1.076	867	1	868
Høy risiko	208	0	208	279	1	279
Høyeste risiko	267	1	268	196	0	197
Tapsutsatte og/eller misligholdte	18	0	18	12	1	13
Sum	39.833	2.419	42.252	38.061	2.560	40.621

Utlån og øvrige engasjement solgt til SpareBank 1 Næringskreditt

Risikogrupper (mill. kr)	31.12.2019			31.12.2018		
	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement
Laveste risiko	1.667	0	1.667	1.496	0	1.496
Lav risiko	0	0	0	0	0	0
Middels risiko	0	0	0	287	0	287
Høy risiko	0	0	0	0	0	0
Høyeste risiko	0	0	0	0	0	0
Tapsutsatte og/eller misligholdte	0	0	0	0	0	0
Sum	1.667	0	1.667	1.782	0	1.782